

Fővárosi Ítéltábla

17.Pf.20.008/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Tarczay Áron ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek – a Dr. Sándor Róbert Ügyvédi Iroda (I. rendű alperesi képviselő címe, ügyintéző: dr. Sándor Róbert ügyvéd) által képviselt I.r. alperes neve I.r. alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, a jogi képviselő nélkül eljáró II.r. alperes (II. rendű alperes címe) II. rendű és III.r. alperes neve (III. rendű alperes címe) III. rendű alperes ellen házastársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2022. szeptember 29. napján meghozott 27.P.20.312/2020/116. számú ítélete ellen a felperes – Pf.4. és Pf.5. számon kiegészített – 121. sorszámú fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű alperest tűrésre kötelező rendelkezését hatályon kívül helyezi, és a II. rendű alperessel szemben a pert megszünteti.

Az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett rendelkezéseit egyebekben nem érinti.

A fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a helyrajzi szám2ú ingatlant a felperes kizárólagos tulajdonába, a helyrajzi szám5ú ingatlan 1/2 tulajdoni hányada helyébe lépett 6.900.000 (hatmillió-kilencszázezer) forintot, a cég2-nél lévő megtakarítás helyébe lépett 6.004.200 (hatmillió-négyezer-kétszáz) forintot és a bank1 Zrt.-nél az I. rendű alperes nevében vezetett számlán kezelt 480.120 (négy száznyolcvanezer-százhusz) forintot az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába adja.

Az I. rendű alperest mentesíti az értékkiegyenlítés megfizetésének kötelezettsége alól, és kötelezi a felperest, hogy 60 napon belül fizessen meg I. rendű alperesnek 3.128.840 (hárommillió-százhuszonnyolcezer-nyolcszáznegyven) forint értékkiegyenlítést.

A tulajdonjog bejegyzésére irányuló rendelkezést akként változtatja meg, hogy a helyrajzi szám2ú ingatlanra a felperes tulajdonjogát 1/2 arányban eredeti állapot helyreállítása, további 1/2 arányban házastársi közös vagyon megosztása jogcímén rendeli bejegyezni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 477.045 (négy százhetvenhétezer-negyvenöt) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes a (21. sorszámú beadvány szerinti) megváltoztatott keresetében kérte

– az helyrajzi számlú, felperes címe szám alatti ingatlan (a továbbiakban: házas ingatlan) és a 1. számú lakás alatti ingatlan (a továbbiakban: 1. számú lakás) tulajdonjogának rendezésére irányuló a felperes és az I. rendű alperes között 1997. április 28-án létrejött szerződés elsődlegesen színleltség, másodlagosan jóerkölcsbe ütközés miatti érvénytelenségének a megállapítását, és mindkét ingatlanra a felperes 1/2-1/2 arányú tulajdoni illetősége eredeti állapot visszaállítása jogcímén történő visszajegyzése végett az ingatlanügyi hatóság megkeresését, az I. és a II. rendű alperes ennek tűrésére kötelezését, harmadlagosan ajándék visszakövetelése, negyedlegesen házassági vagyontársaság megszüntetése, ötödlegesen élettársi közös vagyon megszüntetése jogcímén mindkét ingatlanra a felperes 1/2-1/2 arányú tulajdoni illetősége bejegyzése végett az ingatlanügyi hatóság megkeresését, az I. és a II. rendű alperes ennek tűrésére kötelezését,

– elsődlegesen házastársi közös vagyon, másodlagosan élettársi közös vagyon megosztása jogcímén az I. rendű alperessel közösen szerzett vagyon megosztását és a vagyonmérleg 1. tétel alatti házas ingatlanak 74.000.000 forint, a 2. tétel alatti 1. számú lakásnak 20.000.000 forint értékben a felperes, a 3. tételszámú helyrajzi számú, III. rendű alperes címe szám alatti ingatlan (a továbbiakban: 2. számú lakás) 1/2 tulajdoni hányada helyébe lépett 12.450.000 forintnak, a 4. tétel alatti rendszám forgalmi rendszámú Skoda Octavia személygépkocsinak 2.000.000 forint, az 5. tétel alatti rendszám1 forgalmi rendszámú Daewoo Espero személygépkocsinak 200.000 forint, a 6. tételszámú cég3 megtakarításnak 8.390.044 forint, a 7. tételszámú bank1 megtakarításnak 72.232.792 forint, a 8. tétel alatti bank2 megtakarításnak 632.714 forint értékben az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába adását, és az I. rendű alperesnek 952.775 forint értékkiegyeplítés megfizetésére kötelezését.

[2] A keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 27. §-a folytán alkalmazott a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 27. § (1) bekezdésére, 31. § (2) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 200. § (2) bekezdésére, 207. § (6) bekezdésére, 234. § (1) bekezdésére, 237. § (1) bekezdésére, 578/G. § (1) bekezdésére és 582. § (3) bekezdésére alapította.

[3] A keresete ténybeli alapjául előadta, hogy az I. rendű alperessel 1991. március 2-án kötöttek házasságot. A házastársi betéti társaságuk adótartozásának a behajtására indult eljárás miatt 1997. április 28-án a „Szerződés ingatlan tulajdonjogának házastársi vagyontársaság megszüntetése útján történő átruházásáról” elnevezésű megállapodással az 1/2-1/2 arányú tulajdonukban álló házas ingatlan és az 1. számú lakás 1/2-1/2 hányadát az I. rendű alperesre ingyenesen átruházta. A házassági bontóperben kötött egyezségükben a „végrehajtás alóli kimentés” okából kijelentették, hogy a közös vagyont megosztották. A házasságukat a házasságkötés felbontásának helye, ideje felbontotta. Az életközösségüket nem szakították meg, 2013 szeptemberéig változatlanul együtt éltek. A megosztandó közös

vagyonukba a vagyonmérleg 1. tétele alatti házas ingatlan, a 2. tétel alatti 1. számú lakás, a 3. tétel alatti, a 2. számú lakás 1/2 tulajdoni illetősége helyébe lépett 12.450.000 forint, a 4. és 5. tételszámú két személygépjármű, a 6. tételszámú, a cég3nál kezelt 8.390.044 forint, a 7. tételszámú, a bank1nál kezelt 72.232.792 forint és a 8. tétel alatti, az bank2nél kezelt 632.714 forint megtakarítás tartozik.

[4] Az I. rendű alperes az ellenkérelmében a szerződés érvénytelenségének megállapítása, és a felperes 1/2-1/2 arányú tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránti elsődleges, másodlagos, harmadlagos, negyedleges és ötödleges kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az ingatlanok tulajdonjogát a házastársi közös vagyon megosztása során szerződéssel rendezték. A szerződés nem volt színlelt, mindkettőjük szándéka arra irányult, hogy a felperes tulajdoni részei az I. rendű alperes tulajdonába kerüljenek. A megállapodás ajándékozási szerződést sem leplezett. Nem vitatta, hogy a szerződés egyes motívumai alapján a jóerkölcsbe ütközés megállapítható, de a felperes a Ptk. 4. § (4) bekezdésére figyelemmel nem hivatkozhat a szerződés semmisségére.

[5] A közös vagyon megosztását nem ellenezte, de nézete szerint a házastársi közös vagyonba kizárólag az 5. tételszámú, értéket nem képviselő Daewoo személygépjármű tartozik. Nem ellenezte a vagyontárgy felperes tulajdonába adását. Állította, hogy az élettársi közös vagyonba a 7. tételszámú bank1ban lévő, körülbelül 200.000 forint összegű megtakarítás tartozik, amelynek a megosztását nem ellenezte, és vállalta az értéke 50%-ának megtérítését.

[6] A II. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte. A III. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között házasságkötés helye, ideje megkötött, a házas ingatlan és az 1. számú lakás tulajdonjogának házastársi vagyonközösség megszüntetése útján történő átruházásáról szóló szerződés semmis, azaz érvénytelen.

Az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresni rendelte az ingatlanügyi hatóságot mindkét ingatlanról az I. rendű alperes 1/2-1/2 tulajdoni illetőségének törlése, és az 1/2-1/2 illetőségre a felperes tulajdonjogának eredeti állapot helyreállítása, illetve élettársi vagyonközösség megosztása jogcímén való bejegyzése végett.

A házas ingatlan közös tulajdonát árverési értékesítés útján 93.600.000 forint legkisebb árverési vételár mellett szüntette meg azzal, hogy az árverés sikere esetén a felperest és az I. rendű alperest fejenként 46.800.000 forint illeti meg, és magasabb vételár esetén a többletet is 1/2-1/2 arányban kell elosztani.

Az árverés sikere esetére kötelezte a felperest az ingatlan egészének az árverési vevő birtokába bocsátására, és az ingatlan 90 nap alatti kiürítésére és elhagyására. Megállapította, hogy a peres felek a végrehajtási költségek viselésére 1/2-1/2 arányban kötelesek, és a felperes viseli a tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási bejegyzésével felmerülő költségeket.

A 4. tételszámú Skoda és az 5. tételszámú Daewoo személygépkocsit 1.258.000 forint értékben az I. rendű alperes tulajdonába adta.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 60 nap alatt fizessen meg a felperesnek 869.060 forint tökét mint értékkiegyenlítést.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az 1. számú lakás tekintetében a II. rendű alperest az ítéletben foglaltak tűrésére kötelezte.

Megállapította, hogy a felek a perköltségeiket maguk viselik, a felmerült kereseti illetéket és a szakértői költséget az állam viseli.

[8] A döntését a Ptké. 27. §-a folytán alkalmazott Csjt. 27. § (1) bekezdésére, a Ptk. 200. § (2), 207. § (6), 234. § (1), 237. § (1) és 578/G. § (1) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 163. § (2)-(3) bekezdésére alapította.

[9] A határozata indokolása szerint a házas ingatlan közös tulajdonát árverés útján szüntette meg, mert a felperes ezt nem ellenezte, ha a bíróság az elszámolás módjára nézve nem osztaná az álláspontját. A 2. tétel alatti 1. számú lakás közös tulajdonának árveréssel való megszüntetésére azonban nem látott lehetőséget, mert abban a haszonélvezeti joggal rendelkező II. rendű alperes lakik, aki a felperes ezen kereseti kérelmére nem nyilatkozott. Az I. rendű alperes továbbá bizonyította, hogy a 3. tétel alatti 2. számú lakás a különvagyonra volt, mert a megvásárlásához szükséges összeget az édesanyja biztosította.

[10] A törvényszék indokolása szerint a 4. és az 5. tételszámú gépjárműveket a házastársak nem vitásan a házastársi életközösség alatt vásárolták; az értéküket a szakvélemény alapján határozta meg. Az életközösség megszakadása óta mindkét jármű az I. rendű alperes birtokában és használatban van, ezért azokat a tulajdonába adta.

[11] Bizonyítotttnak látta, hogy a 6. tételszámú cég3 befektetés az I. rendű alperes különvagyonra volt. Okiratokkal igazolta ugyanis, hogy 2009. február 25-én az édesanyjától 4.660.685 forintot kapott ajándékba, és név2 lányától 1.300.000 forintot. Ebből következően a befektetés fejében kártérítés címén 2015. július 17-én kifizetett 6.004.200 forint is a különvagyonába tartozott. Az I. rendű alperes a perben azt is igazolta, hogy a 7. tételszámú bank1 megtakarítás összege az életközösség megszakadásakor 480.120 forint volt, a 8. tételszámú, bank2-nál vezetett számlán pedig az életközösség megszakadásakor nem volt elhelyezett összeg.

[12] A törvényszék elszámolása szerint az I. rendű alperes tulajdonába adott 4. és 5. tételszámú gépjárművek 1.258.000 forint értéke fele részeként 629.000 forint, a 7. tételszámú bank1 egyenleg fele részeként 240.060 forint, összesen 869.060 forint értékkiegyenlítés jár a felperesnek, amelynek a megfizetésére méltányos, 60 napos határidőt biztosított.

[13] Hangsúlyozta, hogy a 7. és a 8. tétel alatti számlaegyenlegek állított összegét a felperes nem bizonyította, a pénzügyi számlakivonatokat azt nem támasztották alá. A felperes a tárgyaláson elismerte, hogy a 2004. június 4-i 1.500.000 forint pénzfelvétel a Skoda Octavia gépkocsi előlege volt. A számláról ezt meghaladóan felvett 100.000, 200.000 és 300.000 forint összegekről nem lehetett megállapítani, hogy azokat a felek mire költötték. A felperes a „vagyonkimentést” nem tudta bizonyítani. A könyvszakértő kirendelése iránti indítványának a törvényszék nem adott helyet, mert a felperes a kimentettnek állított vagyon összegére pontos kimutatást, levezetést nem tudott készíteni; a felvett összegek felhasználásának céljára, módjára, rekonstruálására pedig a könyvszakértőn kívül más bizonyítási indítványt nem tett. A közös gyermekek ingatlanai nem tartoznak a per tárgyához, ezért az ezeket érintő bizonyítási indítványokat sem teljesítette. A felperes a tanúk meghallgatását a házas ingatlanon végzett közös beruházásra, építkezésre kérte. A felek azonban a hozzájárulásuk arányát egyezően 50-50%-ban jelölték meg, ezért a bizonyítást mint szükségtelent mellőzte.

- [14] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben
- elsődlegesen annak részbeni megváltoztatását kérte és
 - az 1. számú lakás esetén annak megállapítását, hogy a felperes tulajdoni hányada $\frac{3}{4}$, az I. rendű alperesé $\frac{1}{4}$, a 2. számú lakás $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányada a felperesé,
 - az elszámolás módosításával a vagyonmérleg 1. tétele alatti házas ingatlannak és a 2. tétel alatti 1. számú lakásnak a felperes kizárólagos tulajdonába adását, a II. és a III. rendű alperes ennek tűrésére kötelezését, a 3. tétel alatti tulajdoni hányad helyébe lépett értéknek (12.450.000 forint), a 4. tételnek (1.134.000 forint), az 5. tételnek (124.000 forint), a 6. tételnek (8.390.044 forint), a 7. tételnek (72.232.792) forint, és a 8. tételnek (632.714 forint) az I. rendű alperes tulajdonába adását,
 - másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte.
- [15] A jogorvoslati kérelme indokolása szerint az 1. számú lakásra az 55. számú jegyzőkönyvben maga az I. rendű alperes is elismerte, hogy azon csak $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányada áll fenn. A felperes pedig ugyanezt állítva kérte annak megállapítását, hogy az ingatlan $\frac{3}{4}$ arányú tulajdonjogát megszerezte. Ezért ezt az ingatlant $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{4}$ arányban kell a vagyonmérlegben figyelembe venni.
- [16] Sérelmezte, hogy a házas ingatlan esetében nem volt lehetősége a 92% mértékű tulajdonszerzésének bizonyítására.
- [17] Arra is hivatkozott, hogy a 2. számú lakásnál a törvényszék megalapozatlanul állapította meg a különvagyoni jelleget, mert az I. rendű alperesnek és a nyilvánvalóan nem elfogulatlan édesanyjának a nyilatkozata ezt nem igazolja.
- [18] Fenntartotta, hogy a 7. tételszámú, banknál vezetett számlán az életközösség megszakadásakor azért nem a felperes által állított összeg szerepelt, mert az I. rendű alperes azt folyamatosan kivonta. A felperes a perben a pénzkivételek megtörténtét igazolta, és tanúkkal kívánta bizonyítani, hogy a gyermekek nevén lévő ingatlanok más összegből nem származhattak. Az elsőfokú bíróság a bizonyítást tévesen mellőzte, és azt nem is indokolta.
- [19] Bejelentette, hogy a II. rendű alperes időközben elhalálozott, ezért lehetőség van a 20.900.000 forint értékű 1. számú lakás közös tulajdonának megszüntetésére, amely esetlegesen indokolhatja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [20] A fellebbezését a másodfokú eljárás során (a Pf.4. számú beadványban) azzal egészítette ki, hogy a könyvszakértő kirendelése iránti indítványát változatlanul fenntartja. Továbbra is vitatja az elsőfokú eljárásban beszerzett ingatlanforgalmi szakvélemény megállapításait, és új szakértő kirendelését kéri. A szakvélemény aggályos, mert az elsőfokú eljárásban a felperes felvetésére az I. rendű alperes maga sem állította, hogy nem befolyásolta szándékosan a szakértőt. Álláspontja szerint a pontosított kereseteiben jelezte, hogy az 1. számú lakás $\frac{1}{2}$ hányada a különvagyona, további $\frac{1}{4}$ hányadára a közös vagyon megosztásával tart igényt, tehát az igénye $\frac{3}{4}$ hányad. Ettől a követelésétől nem állt el. Ha a 2021. évi keresetpontosítása a törvényszék számára félreérthető volt, vagy nem volt egyértelmű, akkor ennek a tisztázására lett volna szükség. A Pf.5. sorszámú beadványában bejelentette, hogy a perbeli ingatlanforgalmi szakvéleményt adó szakértővel szemben fegyelmi eljárást kezdeményezett a kamaránál.

[21] Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a helybenhagyását kérte.

[22] Álláspontja szerint a törvényszék a rendelkezésére álló bizonyítékokat megfelelően értékelte, és helytállóan állapította meg a tényállást. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontját sem kérdőjelezte meg.

[23] A fellebbezés részben alapos.

[24] A II. rendű alperes az 1. számú lakás hasznélvezője volt, és az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően, 2022. január 23-án elhunyt. A halálával a jogképességét elvesztette [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:4. §], ezért a perben fél nem lehet (Pp. 48. §.), így vele szemben ítéleti rendelkezés nem hozható. A jogviszony természete a jogutódlást kizárja, ezért az ítéltábla a Pp. 157. § g) pontja alapján a II. rendű alperessel szemben a pert megszüntette, és az elsőfokú ítéletnek a II. rendű alperest tűrésre kötelező rendelkezését a Pp. 251. § (1) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte.

[25] A felperes jogorvoslati kérelme az elsőfokú ítéletnek a szerződés semmisségét megállapító és az érvénytelenség jogkövetkezményeit levonó, a tulajdonjog bejegyzéséről szóló rendelkezéseit nem támadta, ezért azok a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedtek, és a másodfokú felülbírálat azokra nem terjedt ki.

[26] A felperes a fellebbezésében elsőként annak a megállapítását kérte, hogy az 1. számú lakásban a felperes tulajdoni hányada $\frac{3}{4}$, az I. rendű alperesé $\frac{1}{4}$, a 2. számú lakás $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányada pedig a felperesé.

[27] Az elsőfokú eljárásban a felperesnek valóban volt olyan állítása, hogy az 1. számú lakás $\frac{1}{2}$ része a közös, $\frac{1}{2}$ része a különvagyonba tartozik (6.P.20.608/2015/16. számú jegyzőkönyv 2. oldal első bekezdés), és ezt az állítást az I. rendű alperes nem vitatta (30. számú jegyzőkönyv 2. oldal). A felperes azonban a megváltoztatott keresete alapjául már azt a tényállítást tette, hogy az 1. számú lakás szerzéskori tulajdoni aránya $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ volt (27.P.20.312/2020/21. számú beadvány 9. oldal 2. pont), és a valós tulajdoni arány $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ (13. oldalon lévő táblázat 2. sora). Mindezzel a korábbi tényelődását megváltoztatta, amelyet az I. rendű alperes nem tett vitássá. A felperes a 28. sorszámú beadványában ismét változtatott a tényállításain (2. oldal 2. pont), de a kereseti kérelmét nem változtatta meg, és nem állította az $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányad különvagyonai jellegét sem. A tárgyalás berekesztését közvetlenül megelőzően az elsőfokú bíróság kifejezett kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a 2021. január 21-én előterjesztett (21. sorszámú) keresetet tartja fenn (114. számú jegyzőkönyv 4. oldal). A keresetnek a kereseti kérelem [Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontja] és az érvényesíteni kívánt jog megjelölése mellett a tényállítás is a része [Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontja], ebből következően a felperes nemcsak a 21. számú beadvány szerinti kereseti kérelmét, hanem az abban előadott tényállításait is fenntartotta.

[28] A 2. számú lakásra pedig az volt a felperes tényelődása, hogy az I. rendű alperes azt az életközösség megszűnése után a perből való kivonás végett 2020. október 5-i bejegyzéssel a rokonára ruházta át (21. számú beadvány 9. oldal 3. pont).

[29] A felperes kereseti kérelme a közös vagyon megosztása körében az 1. számú lakásnak a kizárólagos tulajdonába adására, és az $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonjoga házassági

vagyonközösség megszüntetése jogcímén történő bejegyzésére, valamint a 2. számú lakás helyébe az értékesítés folytán lépett 12.450.000 forint I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába adására irányult. Ehhez képest a fenti fellebbezési kérelme keresetváltoztatásnak minősül, amely a másodfokú eljárásban a Pp. 247. § (1) bekezdése alapján nem megengedett, ezért e fellebbezési kérelmei nem voltak teljesíthetőek. Mindebből következően az ítéltábla a házassági életközösség időtartama alatt vásárolt 1. számú lakást a vagyonmérlegben a felperes és az I. rendű alperes 1/2-1/2 arányú házastársi közös vagyonaként vette figyelembe.

[30] Az 1. tételszámú házas ingatlan forgalmi értékének a megállapítására a felperes a Pf.5. számú beadványában új szakértő kirendelését kérte. A fellebbezésben azonban nem tette vitássá a perben beszerzett szakvélemény alapján meghatározott 93.600.000 forint forgalmi értéket, és az elszámolásban az ingatlant maga is ezzel az összeggel szerepeltette. Az elsőfokú tárgyalás berekesztését megelőzően úgy nyilatkozott, hogy ha a bankli megtakarítás megléte nem állapítható meg, akkor az árverési értékesítést tartja elképzelhetőnek, és a legkisebb árverési vételárat a szakvéleménnyel egyezően 93.600.000 forintban jelölte meg (114. számú jegyzőkönyv 4.-5. oldal). Mindezekre tekintettel a forgalmi érték megállapítására további bizonyítás szükségtelen volt, ezért az új szakértő kirendelése iránti indítványt sem kellett teljesíteni.

[31] A Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján vélelem szól amellet, hogy az élettársi kapcsolat tartama alatt keletkezett vagyonszaporulat közös szerzés eredménye (Pfv.II.20.253/2004. – közzétéve: BH2007. 122.; Pfv.II.21.763/2010. – közzétéve: EBH2010. 2227.; Pfv.II.20.727/2020/9. Indokolás [57]).

[32] Az élettársi kapcsolat időtartama alatt 2007-ben vásárolt 2. számú lakásról az I. rendű alperes a perben azt állította, hogy annak 1/2 tulajdonjoga a különvagyon, a másik 1/2 tulajdonjog pedig a III. rendű alperesé. A felperes tagadása miatt a közös vagyoni vélelemmel szemben az I. rendű alperesnek állt érdekében e tényállítás bizonyítása [Pp. 164.§ (1) bekezdése], aki a különvagyon jelleg igazolására okirati bizonyítást ajánlott fel. A 27.P.20.312/2020/27. számon csatolt 2007. november 20-án kelt adásvételi szerződés 4. oldalán szereplő 3. pontban az I. rendű alperes édesanyja kijelentette, hogy egy miskolci ingatlana vételárából fedezi a szerződéssel megvásárolt társasházi ingatlan teljes vételárát. Az I. rendű alperes indítványára a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivataltól beszerzett (35. sorszám alatti) 2007. október 31-én kelt adásvételi szerződés igazolja, hogy az I. rendű alperes szülője a miskolci ingatlanát 25.000.000 forintért értékesítette, a 2007. november 12-i bejegyzési engedély pedig arra bizonyíték, hogy a vevők a vételárat eddig az időpontig megfizették. Ezek az okiratok azonban nem alkalmasak annak a kétséget kizáró bizonyítására, hogy az I. rendű alperes szülője valóban a korábbi ingatlana eladásáért kapott vételárból fizette meg az I. rendű alperes tulajdoni hányadára eső vételárrészt, és azt sem igazolja, hogy a vételárat a szülő ajándékba adta az I. rendű alperesnek. Egyéb bizonyíték pedig az I. rendű alperes különvagyon állítására nem volt, így a bizonyítás sikertelen maradt. A 2. számú lakás tulajdonjogát az I. rendű alperes az élettársi kapcsolat alatt szerezte, ezért az a közös vagyon része. A fellebbezési eljárásban nem volt vitatott, hogy az élettársak között 1/2-1/2 volt a szerzésben való közreműködés aránya. A tulajdoni hányad helyébe lépett értéként a felperes a keresetében a forgalmi értéket kérte elszámolni. Az I. rendű alperes azonban okirattal (a 27. sorszámú csatolt 2020. június 1-jei adásvételi szerződéssel) bizonyította, hogy a tulajdoni hányad helyébe lépett vételár 6.900.000 forint volt, ezért az ítéltábla a vagyonmérlegben ezt az értéket vette figyelembe.

[33] A cég3 Zrt.-nél elhelyezett megtakarítás összegének a bizonyítására a törvényszék a felperes indítványára beszerezte a befektetési szolgáltatótól a pénzeszámla és az értékpapír számla kivonatát (27.P.20.608/2015/105.). A pénzeszámla kivonata szerint a főszámlán 2013. augusztus 7-én 3 forint, a tartós befektetési számlán 2013. április 29-én szintén 3 forint volt az egyenleg. Az értékpapírszámla-kivonat alapján annyi volt megállapítható, hogy az életközösség megszakadásakor a főszámlán és a tartós befektetési számlán is voltak értékpapírok, de az értékük nem volt meghatározható az okirat tartalmából. Az I. rendű alperes (49. sorszámon) csatolt arra okirati bizonyítékot, hogy az életközösség megszakadásakor meglévő értékpapírokért utóbb a Befektetővédelmi Alaptól 2015. július 17-én 6.004.200 forintot kapott, amely az életközösség megszakadásakor meglévő értékpapírok helyébe lépett értéknek minősül.

[34] Az I. rendű alperes a perben azzal védekezett, hogy a befektetés a különvagyonra volt. Ennek ténybeli alapjául előadta, hogy az édesanyjától a 2. számú lakás megvásárlását követően fennmaradt összegből kapott 4.500.000 forintért vásárolt befektetési jegyet (44. számú jegyzőkönyv 2. oldal). Az állításai bizonyítására (49. sorszámon) csatolt banki igazolás szerint az édesanyja 2009. február 25-én 4.660.685 forintot – a közlemény rovatban „áthidaló differencia” feltüntetésével – átutalt a részére. Az okirat azonban nem alkalmas annak a bizonyítására, hogy az átutalt pénzösszeg a szülőtől kapott ajándék volt. Az okiratból nem lehet megállapítani, hogy az átutalásnak milyen jogviszony volt az alapja, az átutalt pénzösszeg milyen jogcímen érkezett. Arra sem szolgál bizonyítékkul, hogy a pénzösszegeből az I. rendű alperes befektetési jegyeket vásárolt.

[35] Az I. rendű alperes azt is állította, hogy a befektetésben elhelyezte a leánya 3.200 font londoni keresményét, és a rábízott összeget a gyermeknek visszafizette (55. számú jegyzőkönyv 3. oldal, 72. számú beadvány). Ennek igazolására tanú tanúkénti meghallgatását indítványozta. A tanú meghallgatása azonban a perben szükségtelen volt, mert a Befektetővédelmi Alaptól visszakapott 6.004.200 forintról az I. rendű alperes azt állította, hogy az a különvagyonra (49. sorszámu beadvány 2. oldal), ebből következően az már nem tartalmazta a lánya vagyonát.

[36] Mindezek alapján a felperes sikertelenül próbálta a perben igazolni, hogy a cég3 megtakarítás az életközösség megszakadásakor 8.390.044 forint volt, az I. rendű alperes pedig sikertelenül kísérelte meg bizonyítani, hogy a megtakarítás helyébe lépett 6.004.200 forint érték a különvagyonra volt. Ez utóbbi összeget ezért a megosztandó közös vagyon részeként kell figyelembe venni.

[37] Az I. rendű alperes a 49. sorszámon csatolt bankszámlakivonattal igazolta, hogy a banknál vezetett számla 2013. szeptember 30-i egyenlege 480.120 forint volt.

[38] A felperes a 72.232.792 forint értékre állítását vagyonskimmentésre hivatkozással tette. Ezt azzal kívánta alátámasztani, hogy az indítványára (27.P.20.608/2015/111. sorszám alatt) beszerezett, az I. rendű alperes nevén vezetett forintszámla és megtakarítási számla életközösség teljes időtartama alatti forgalmából egyrészt összeadta mindazon tételeket, amelyekről úgy ítélte meg, hogy a közös életvitel kiadásainak a fedezését szolgálták, és ezt az összeget a bankszámlaforgalomból levonta, a számla további forgalmát pedig kimentett vagyonnak tekintette. A vagyonskimmentés azonban nem ezt, hanem azt jelenti, hogy amikor az egyik félben az életközösség megszakadásának a szándéka már megfogalmazódik, rövid időn belül a közös vagyoni vagyontárgyakat elvonja, kimenti annak érdekében, hogy az

életközösség megszűnésekor azok a megosztandó vagyonban már ne szerepeljenek, a megosztáskor ne álljanak rendelkezésre. Jelen esetben azonban a felperesi előadás alapján sem erről volt szó. Az I. rendű alperes pedig nem tartozott elszámolni azzal, hogy az életközösség ideje alatt a bankszámlájáról felvett egyes pénzeszegeket mikor és mire fordította.

[39] A felperes a 28. számú beadványa szerint a könyvszakértői bizonyítást annak érdekében indítványozta, hogy a 25. számú jegyzőkönyvben rögzített bírói felhívásra a keresetben megjelölt számlaösszegre a tényállításait és a számításait, levezetéseit megtegye. Bizonyításnak azonban a Pp. 163. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges (a keresetben, illetve az ellenkérelemben állított) tények megállapítása végett van helye. Olyan tényekre nézve, amelyeket a felperes elő sem adott, bizonyítás lefolytatásának nincs helye. Másrészt a bankszámlán szereplő egyes tételek csoportosításához, összegzéséhez különleges szakértelem, könyvszakértői ismeretek nem szükségesek; mindez a négy matematika alapkérdéssel elvégezhető. A felperes a perben vagyonkimentést megalapozó tényeket nem adott elő, amelyeket pedig előadott, a valóságuk esetén sem támasztják alá a vagyonkimentés megtörténtét. Mindezt a vagyonkimentés igazolására nem kellett a törvényszéknek bizonyítást lefolytatnia.

[40] Az bank2-nél vezetett számla egyenlegeként a felperes 632.714 forint megosztását kérte. Az elsőfokú bíróság az indítványára az életközösség teljes időszakára beszerezte a bankszámla forgalmi kimutatásait (27.P.20.608/2015/120. és 121. alatt). A számlakivonatok alapján pedig egyértelmű, hogy az életközösség megszakadásának az időpontjában a bankszámlán nem volt nyilvántartva semmilyen összeg. Az I. rendű alperes 2009. október 28-án betét nevében 600.000 forintot elhelyezett, amelynek a kamatokkal növelt, a kamatadóval csökkentett értéke 632.714 forint volt. Ezt az összeget a bank 2011. március 4-én a bankszámlára átvette, és ott jóváírta. Az életközösség 2013. szeptemberi megszakadásakor pedig a számlán már pénz nem volt. A lefolytatott bizonyítás alapján ezért nem igazolódott, hogy a bankszámlán a közös vagyonba tartozó, megosztandó megtakarítás szerepelt.

[41] Mindezek alapján a felperes és az I. rendű alperes megosztandó közös vagyona az alábbi vagyonelemekből áll:

1.) házas ingatlan	93.600.000 forint,
2.) 1. számú lakás	20.900.000 forint,
3.) 2. számú lakás helyébe lépett érték	6.900.000 forint,
4.) Skoda gépjármű	1.134.000 forint,
5.) Daewoo gépjármű	124.000 forint,
6.) cég3 megtakarítás	6.004.200 forint,
7.) bank1 megtakarítás	480.120 forint.

[42] A megosztandó közös vagyon értéke 129.142.320 forint, a jutó 64.571.160 forint.

[43] A közös vagyon megosztásánál az ítéltábla a házas ingatlanon fennálló közös vagyon árverés útján történő megosztását nem érintette. A közös vagyon értékének döntő hányadát jelentő legértékesebb vagyontárgy felperes tulajdonába adásával ugyanis a felperest 29.028.840 forint értékkiegyenlítés terhelné, miközben a saját előadása szerint sem teljesítőképes (44. számú jegyzőkönyv 3. oldal), és a 72.232.792 forint banki megtakarítás hiányában maga is az árverési értékesítést indítványozta (114. számú jegyzőkönyv 4. oldal utolsó bekezdés).

[44] Ezt meghaladóan az ítéltábla azt tartotta szem előtt, hogy a közös vagyon tárgyait elsősorban természetben kell megosztani [Csjt. 31. § (3) bekezdése, Ptk. 148. § (1) bekezdése]. A fellebbezés nem támadta az elsőfokú ítélet azon döntését, amellyel a 4., 5. és 7. tételszámú vagyontárgyakat az I. rendű alperes tulajdonába adta. Az életközösség megszakadását követően a 3. és 6. tételszámú pénzüsszegek is az I. rendű alperes birtokába kerültek, ezért az ítéltábla azokat a tulajdonába adta. Az I. rendű alperes így összesen 14.642.320 forint vagyoni értékhez jutott. Az egyetlen további megosztandó vagyontárgy az 1. számú lakás, amelyet a másodfokú bíróság a felperes kizárólagos tulajdonába adott, aki ezzel legalább egy vagyontárgyhoz természetben hozzájut. Másrészt a házas ingatlan árverési értékesítése folytán az eddigi lakóhelyét is elveszíti, és az 1. számú lakás a további lakhatását is megfelelően biztosíthatja.

[45] A házas ingatlanon kívüli megosztandó közös vagyon értéke 35.542.320 forint, amelyből egy-egy fél jutója 17.771.160 forint. A felperes az 1. számú lakás tulajdonába adásával 20.900.000 forinthez, a jutóját meghaladó értékhez jut, ezért $(20.900.000 - 17.771.160 =) 3.128.840$ forint értékkiegyenlítést köteles az I. rendű alperesnek megfizetni.

[46] A felperes a fellebbezésében másodlagosan, arra az esetre kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ha a megváltoztatás iránti elsődleges fellebbezési kérelmét az ítéltábla nem teljesítené, azt azonban nem adta elő, hogy a hatályon kívül helyezést a Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdése alapján kéri. A fellebbezésében nem jelölt meg a döntés érdemére kiható, a másodfokú eljárásban nem orvosolható, és ezért az eljárás kiegészítését vagy megismétlését indokoló eljárási szabálysértést, és ilyen eljárási hibát a másodfokú bíróság sem észlelt.

[47] A bizonyítás hiányosságaként a felperes a fellebbezésben azt sérelmezte, hogy a házas ingatlannál nem volt lehetősége a 92% mértékű tulajdonszerzésének a bizonyítására. A per korábbi szakaszában a felperesnek volt olyan kereseti kérelme, amely a házas ingatlan 72/100 arányú tulajdonjoga megállapítására irányult (6.P.20.608/2015/10. számú beadvány 2. oldal). A keresetét azonban megváltoztatta, és annak megállapítását kérte, hogy a házas ingatlan a felperes és az I. rendű alperes 1/2-1/2 arányú osztatlan közös tulajdona (40. számú beadvány). A tárgyaláson is megerősítette, hogy nem állít 1/2-1/2-nél magasabb szerzési arányt (47. számú jegyzőkönyv 1. oldal). A tárgyalás berekesztését megelőzően fenntartott (27.P.20.312/2020/114. számú jegyzőkönyv 4. oldal) 21. számú keresetváltoztatása szerint sem adott elő eltérő tényállítást, és a kereseti kérelme sem irányult az 1/2-1/2 aránytól eltérő ingatlan-nyilvántartási állapot bejegyzésére. Mindezt a 92% mértékű tulajdonszerzés igazolására, illetve a fentiek alapján a könyvszakértői és az ingatlanforgalmi szakértői vélemény beszerzése érdekében sem volt helye a további bizonyításnak. Ezért az elsőfokú ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezésének sem volt indoka.

[48] Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása mellett sem vált törvénysértővé az elsőfokú ítélet perköltségről hozott rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság nem érintette.

[49] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben – az indokolás kiegészítésével – helybenhagyta.

[50] A fellebbezés a jutó alapján számítva 32% erejéig vezetett eredményre. Ezért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján megállapított 877.566 forint ügyvédi munkadíjból a felperest 280.821 forint illeti. Az I. rendű alperesnek a 68% arányú másodfokú pernyertessége alapján az általános forgalmi adóval növelt 1.114.509 forint ügyvédi munkadíjból 757.866 forint jár. E két összeg elszámolásával a felperes (757.866-280.821=) 477.045 forint megtérítésére köteles [Pp. 81. § (1) bekezdése].

[51] A fellebbezési illetéket a felperes és az I. rendű alperes teljes személyes költségmentessége folytán az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §].

Budapest, 2023. március 30.

dr. Gyuris Judit s. k.	dr. Kollár Zoltán s. k.	dr. Horváth Andrea s. k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró